

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

Dedicated by Janice Bitansky in memory of her parents, Israel and Yetra Goldberg

שם השיעור: Consolation, Redemption, Return: Tanakh's Optimistic Message

שם המרצה – Dr. Yael Ziegler yaelziegler@gmail.com

1) Jean Jacques Rousseau (Private Writings):

The Jews present us with an outstanding spectacle: the laws of Numa, Lycurgus and Solon are dead; the far more ancient ones of Moses are still alive. Athens, Sparta, and Rome have perished and all their people have vanished from the earth; though destroyed, Zion has not lost her children. They mingle with all nations but are never lost among them; they no longer have leaders, yet they are still a nation; they no longer have a country and yet they are still citizens.

2) ANET: Lamentation Over the Destruction of Ur:

"The verdict of the assembly [of gods] cannot be turned back... Ur was granted kingship, it was not granted eternal reign... Who has ever seen a reign of kingship that is everlasting? ... Be not aggrieved, depart from your city!"

3) Bava Batra 14b

תָּנוּ רַבֵּנּוּ סֵדֶרֶן שֶׁל נְבִיאִים יְהוֹשֻׁעַ וְשׁוֹפְטִים שְׁמוּאֵל וּמְלָכִים יִרְמְיָהוּ וַיְחֻזְקָא לְיִשְׁעִיָּהוּ וְשִׁבְיָהוּ עָשָׂר ... מִבְּדֵי יִשְׁעִיָּהוּ קָדִים מִיִּרְמְיָהוּ וַיְחֻזְקָא, לִיקְדָמְיָהוּ לִישְׁעִיָּהוּ בְרִישָׁא! בֵּינָן דְּמְלָכִים סוֹפִיָּה חוּרְבָנָא וַיִּרְמְיָהוּ בּוֹלִיָּה חוּרְבָנָא וַיְחֻזְקָא רִישִׁיָּה חוּרְבָנָא וְסִיפִיָּה נְחֻמָּתָא וְיִשְׁעִיָּהוּ בּוֹלִיָּה נְחֻמָּתָא סְמְכִינָן חוּרְבָנָא לְחוּרְבָנָא וְנְחֻמָּתָא לְנְחֻמָּתָא:

4) Berakhot 31a

מְצִינוּ בְּנְבִיאִים הָרֵאשׁוֹנִים, שְׁסִימּוּ דְבְרֵיהֶם [אלא] בְּדַבְרֵי שְׁבַח וְתַנְחוּמִים.

5) Eikha Rabba 1:23

וכן את מוצא שכל נבואות קשות שנתנבא ירמיה על ישראל הקדים ישעיה ורפאן, ... ירמיה אמר **בכה** **תבכה** בלילה, ישעיה אמר (שם / ישעיהו / ל') **בכה לא תבכה** חנון יחנך וגו'... ירמיה אמר **דרכי ציון** אבילות, ישעיה אמר (שם / ישעיהו / מ') קול קורא במדבר פנו **דרך** ה'... ירמיה אמר חטא חטאה ירושלם, ישעיה אמר (שם / ישעיהו / מ"ד) מחיתי כעב פשעך... ירמיה אמר פרשה ציון בידיה [אין מנחם לה], ישעיה אמר (שם / ישעיהו / נ"א) אנכי אנכי הוא **מנחמכם**...

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

<u>Zephania</u>	<u>Eikha 4</u>
וְהִלְכוּ בְעֵוְרִים	נָעוּ עֵוְרִים בְּחוּצוֹת
וְשָׁפַף דָּמָם בְּעֶפֶר	הַשִּׁפְכִים בְּקִרְבֵּיהֶם דָּם צְדִיקִים
גַּם כִּסְפָּם גַּם זָהָבָם לֹא יוּכַל לְהִצִּילָם	אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנֵא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה
בְּיוֹם עֲבֵרַת ה'	אָבְנֵי קִדְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת
וּבֹאֵשׁ קִנְאוֹתוֹ תֹאכַל כָּל הָאָרֶץ	הָרַס בְּעֲבֵרְתוֹ מִבְּצָרֵי בֵּת יְהוּדָה
כִּי כָלָה אֶף נִבְהֵלָה יַעֲשֶׂה אֶת כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ	שָׁפַף חֲרוֹן אַפּוֹ וַיֵּצֵת אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוּדֹתֶיהָ
	כָּלָה ה' אֶת חֲמָתוֹ

<u>תהלים ע"ג</u>	<u>תהלים ע"ב</u>
(ג) כִּי קִנְאוֹתֵי בְהוֹלִילִים שָׁלוֹם רָשָׁעִים אָרְאָה:	(ג) יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם לָעַם. (ז) וְרַב שָׁלוֹם עַד בְּלִי יָרַח:
(ג) שָׁלוֹם רָשָׁעִים אָרְאָה:	(ז) יִפְרַח בְּיָמָיו צְדִיק
(יב) הִנֵּה אֵלֶּה רָשָׁעִים וְשִׁלְוֵי עוֹלָם הַשְּׂגוּ חֵיל:	(ד) יִשְׁפֹּט עֲבֵנָי עִם יוֹשְׁבֵי לְבַי אֲבִיוֹן וַיִּדְבֹּא עוֹשֶׂה
(ח) יִמְיָקוּ וַיִּדְבְּרוּ בְרַע עוֹשֶׂה מִמְרוֹם יִדְבְּרוּ:	(יד) מִתּוֹךְ וּמִחֲמָס יִגָּאֵל בְּפִשָּׁם
(ו) לָכֵן עֲנִקְתֶּמוּ גְאוּהָ יַעֲטֹף שִׁית חֲמָס לְמוֹ:	יְהִי שָׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי שָׁמֶשׁ יִבִּין יִנּוֹן שָׁמוֹ וַיִּתְבָּרְכוּ בּוֹ
(יב) הִנֵּה אֵלֶּה רָשָׁעִים וְשִׁלְוֵי עוֹלָם הַשְּׂגוּ חֵיל:	

6) Rashar Hirsch Bereishit 15:9

גילוי זה לאבי האומה, בתשובה לשאלתו, אשר חזה מראש מאורעות שיבואו, עתיד להיות לצאצאיו מקור של אומץ, בטחון, ותקווה. מתוך גילוי זה הם למדו לקוות לגאולה בעיצומם של הייסורים והגלות.

7) Makkot 24b

שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו: והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו, וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב: לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו'], בזכריה כתיב: עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו. הדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות.

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב